

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoP/89/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2314219587
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2017:2314219587.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Andrea Dudášová a sudkýň: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a JUDr. Ľuboslava Vanková, v právnej veci navrhovateľky: G. N., nar. XX.XX.XXXX, R. H. N. XXX, zastúpená splnomocnenkyňou: AK FARDOUS Partners s.r.o., Hlavná 6, Šaľa, proti manželovi: N. N., nar. XX.XX.XXXX, R. H. N. XXX, zastúpený splnomocnenkyňou: AK TIMAR & partners, s.r.o., Štúrova 42, Šaľa, o určenie výživného na manželku, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 26C 310/2014-409 zo dňa 27. októbra 2016, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej potvrdzuje.

II. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o náhrade trov konania účastníkov ruší a vec mu v zrušenom rozsahu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie výrokom I. návrh zamietol a výrokom II. súd odporcovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 100%.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie po citácii § 71 ods. 1, 2, § 75 ods. 1, 2 Zákona o rodine vecne odôvodnil tým, že z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že navrhovateľka od 17.8.2013 nevedie spoločnú domácnosť s manželom, ktorú domácnosť opustila spolu s dvoma deťmi z manželstva pochádzajúcimi, a to plnoletým N. a maloletou C.. Od uvedenej doby býva v nájme v trojizbovom byte v N., kde platí nájomné 330 eur mesačne. Súd v plnom rozsahu vyhodnotil ako nedôvodný, na základe čoho ho zamietol, nakoľko navrhovateľka nepreukázala rozdiel v životnej úrovni svojej a manžela, pričom sa plne stotožnil s argumentáciou odporcu v danej časti, navrhovateľka nepreukázala ani pokles jej životnej úrovne, len všeobecne uviedla, že predtým mala všetko čo potrebovala a teraz nemá. Výdavky na svoju osobu navrhovateľka vyčíslila na sumu 430,- eur mesačne, iné nepreukázala. Vzhľadom na skutočnosť, že sama navrhovateľka uviedla, že si svoje peniaze počas vedenia spoločnej domácnosti mohla nechávať len pre seba, pričom mala tak naštrených 82946,73 eur (vzhľadom na jej faktúry spoločnosti odporcu za roky 2008 až 2014), ktoré peniaze sa už na jej účte nenachádzajú a ani nepreukázala, kam ich dala. Tvrdenie navrhovateľky o tom, že vlastne išlo o peniaze, ktoré následne vložila na účet odporcu, sa javilo ako preukázané len do výšky 22000 eur. Bez logiky ostáva aj počínanie navrhovateľky v tom, že predtým u odporcu dosahovala príjem do 2000 eur mesačne, avšak následne sa bez toho, aby uvedený pomer vôbec ukončila, zamestnala ako upratovačka s príjmom 363 eur netto mesačne. Navrhovateľka sa vzdala bez relevantného dôvodu vyššieho príjmu, čo môže svedčiť o skutočnosti, že jej životné náklady uspokojí v plnom rozsahu príjem výrazne nižší, čo plne korešponduje aj s vyčíslením jej mesačných osobných životných nákladov. Rozdielnosť v príjmoch ešte sama osebe nesvedčí o rozdielnej životnej úrovni, nejde o mechanickú rovnosť medzi manželmi. Príjem odporcu je 1654,75 eur mesačne podľa daňového priznania, platí výživné na C. (150 eur) a N. (200

eur), znáša všetky náklady na chod rodinného domu v BSM účastníkov konania, na hypotekárny úver aj za navrhovateľku. Výdavky navrhovateľky nepredstavujú výdavky, pri ktorých by bola daná rozdielna životná úroveň manželov a súčasné zamestnanie navrhovateľky rovnako nie je spojené so zvýšenými výdavkami, ktoré by zakladali rozdielnu životnú úroveň manželov.

Dôvod opustenia spoločnej domácnosti v podobe ňou prezentovaného útoku na syna 17.8.2013 (ktorý incident medzi účastníkmi sporný nebol) nekorešponduje s jej následnou snahou po 3 dňoch sa vrátiť do práce k odporcovi, ktorú potom ani nenavštívila, pričom súd prihliadol aj na to, že ide o šieste opustenie spoločnej domácnosti navrhovateľkou. Súd mal za preukázané, že navrhovateľka v rozpore s ust. § 18 ZoR neprejavila snahu plnenia si manželských povinností, pričom nebolo preukázané, že by dôvodom absencie tejto snahy bola ňou prezentovaná agresia zo strany odporcu, nakoľko súdu nepredložila žiaden relevantný dôkaz o tom, že by ju manžel opakovane resp. sporadicky napádal. Súd mal za to, že v danom prípade ide skôr o pomerne vášnivý vzťah účastníkov konania, s tým spojenými negatívnymi prejavmi, kde ukončenie spolužitia si vybrala navrhovateľka, po opustení spoločnej domácnosti nemala snahu spolužitie obnoviť, zariadila si vlastné bývanie, vzdala sa výhodnejšieho zamestnania, podala návrh na rozvod a v konečnom dôsledku si podľa vlastného vyjadrenia našla aj mimomanželskú známosť, z ktorých dôvodov by bolo priznanie výživného v rozpore s ust. § 75 ods. 2 ZoR, na základe čoho súd návrh zamietol.

Súd odporcovi priznal plnú náhradu trov právneho zastúpenia ako jediných trov konania podľa ust. § 55 CMP.

3. Proti tomuto rozsudku podala odvolanie navrhovateľka a to z dôvodu podľa § 59 CMP, § 365 ods. 1 písm. e), f), h) CSP, pretože súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázala na to, že účastníci konania sú manželia a z obsahu návrhu vyplýva, že manžel si neplní, ani nemá záujem plniť svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke, preto si podala predmetný návrh. Manžel prestal s dobrovoľným plnením vyživovacej povinnosti a vystavil navrhovateľku a ich spoločné deti poklesu životnej úrovne a narušil rovnosť medzi účastníkmi konania medzi manželmi. Svoj návrh odôvodnila najmä tým, že navrhovateľka s manželom nežijú ani spolu nevedú spoločnú domácnosť od 17.08.2013, kedy navrhovateľka bola nútená presťahovať sa z rodinného domu účastníkov konania v R. H. N. do rodinného domu svojej matky a následne do podnájmu, kde hradí podnájom vo výške 330,- eur mesačne. V podnájme býva spolu so svojimi deťmi. Musela si zakúpiť nové zariadenie do bytu, spotrebiče do domácnosti a po odchode z ich spoločnej domácnosti sa ich životný štandard výrazne znížil a poklesla jej životná úroveň. Tým, že navrhovateľka musela opustiť spoločnú domácnosť, významným spôsobom ovplyvnilo a ohrozilo život navrhovateľky a ich spoločných detí ako aj ich celkovú životnú úroveň. Navrhovateľka sa prestala starať o spoločnú domácnosť z dôvodov na strane manžela a to z dôvodu fyzického a psychického násillia, pretože manžel sa k navrhovateľke správal často veľmi urážlivo, nedôstojne, stále ju ponižoval, správal sa násilne, čoho svedkami boli aj ich spoločné deti. V tejto súvislosti poukázala na výpoveď svedka syna N. N. na pojednávaní dňa 24.09.2015. Dôvodom odsťahovania bolo agresívne správanie manžela, ktorý podľa navrhovateľky celkom bezdôvodne agresívne zaútočil a zbil ich maloletého syna, zaútočil na navrhovateľku a prestal ich biť až vtedy keď zavolala políciu. Rovnako poukázala aj na výpoveď svedka R. N. zo dňa 24.09.2015. V tejto súvislosti poukazuje na záznam úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v ktorom sa vyjadroval už v súčasnosti ich plnoletý syn, ktorý otcovo správanie voči nemu sa mu javilo ako direktívne a fyzické napadnutie, ponižovanie, doteraz nedokázal spracovať. Svedok - plnoletý syn podrobne opisuje skutočnosti, ktoré predchádzali fyzickému útoku na vtedy ešte maloletého syna o ktorom je aj záznam na polícii. Navrhovateľka taktiež poukázala, že v súčasnosti sa na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 12P 42/2014 vedie konanie o rozvod manželstva o úpravu práv a povinností k maloletým deťom, ktoré nie je k dnešnému dňu ukončené. Navrhovateľka pred odchodom zo spoločnej pracovala ako živnostníčka s obchodnou spoločnosťou navrhovateľa N., s.r.o., kde pracovala ako účtovníčka, jej príjem bol približne 1.200 eur, v čase opustenia spoločnej domácnosti disponovala hotovosťou 2.000 eur. Keďže po opustení spoločnej domácnosti manžel ukončil s ňou spoluprácu, od 03.09.2013 ukončila živnosť, nebola schopná platiť si odvody na sociálne a zdravotné poistenie, navrhovateľka bola vedená na úrade práce v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 03.09.2013 do 01.10.2013 a od 08.10.2013 do 13.01.2014. V období od 01.10.2013 do 08.10.2013 pracovala vo firme K. K., N., kde mala príjem 89,52 eur. Počas obdobia evidencie nepoberala dávky v nezamestnanosti. V súčasnosti má navrhovateľka uzatvorenú pracovnú zmluvu so spoločnosťou B. - V. K. s.r.o. Dohodnutá hodinová mzda je 2,32 eur, čo pri rozsahu práce 30 hodín týždenne predstavuje

brutto 278,40 eur mesačne. Vzhľadom na nedostatok lepšie platenej práce a potrebu starať sa o deti, si navrhovateľka nevie zabezpečiť momentálne navyše príjem z iného pracovného pomeru. Na druhej strane poukázala na to, že manžel je vedený ako živnostník, je jediným spoločníkom obchodnej spoločnosti N., s.r.o., jeho základ dane za posledné obdobie bol 4.649,43 eur, jeho životná úroveň je vysoko nadštandardná, na vedenie domácnosti poskytoval navrhovateľke sumu 3.000 až 5.000 eur mesačne. Manžel sa venuje finančne náročným koníčkom, pričom s rodinou absolvoval viackrát do roka dovolenky. Podľa navrhovateľky podporuje hádzanársky klub mladšie žiačky, sponzoruje hádzanú žien, je sponzorom skupiny Polemic, rybárskeho zväzu a iných organizácií. Od odchodu navrhovateľky zo spoločnej domácnosti manžel užíva nehnuteľnosť, ktorá je predmetom BSM výlučne sám, vymenil tam zámky a znemožnil navrhovateľke užívať. Manžel sa o deti osobne nestará, len sporadicky, pretože deti jeho spoločnosť nevyhľadávajú. Navrhovateľka citovala § 71 ods. 1, § 75 ods. 1, 2 Zákona o rodine, poukázala na rozhodnutie Krajského súdu Nitra spis. zn. 5CoP 18/2014 zo dňa 07.05.2014. Navrhovateľka uviedla, že napadnutým rozsudkom sa súd dôsledne nezaoberal dôvodom určenia výživného na manželku. Niekoľkokrát do roka manžel absolvuje luxusné dovolenky so svojou priateľkou a jej dvoma maloletými deťmi, financuje priateľke kozmetický salón. Navrhovateľka podáva odvolanie voči výroku pokiaľ ide o náhradu trov konania a náhradu trov právneho zastúpenia. Poukázala na § 52 a § 395 CMP podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak, nakoľko už od 1.7.2016 spadajú konania o určenie výživného pod zákon č. 161/2015 CMP. Navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že manžel je povinný platiť navrhovateľke výživné vo výške 450 eur mesačne počnúc dňom podania návrhu do 31.10.2014 vždy do 15. bežného dňa mesiaca vo výške 300 eur mesačne počnúc dňom 01.11.2014 vždy do 15. dňa bežného mesiaca ku dňu právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva a úprave práv a povinnosti k maloletým deťom alternatívne navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. K doručenému odvolaniu sa vyjadril manžel prostredníctvom splnomocnenkyne. Napadnutý rozsudok považuje za vecne správny, súd prvej inštancie vo veci vykonal rozsiahle dokazovanie a na správne zistený skutkový stav aplikoval aj správnym spôsobom príslušnú právnu normu. Manžel vo vzťahu k tvrdeniam navrhovateľky uvedeným v odvolaní uvádza, že sa s nimi nestotožňuje, tvrdenia o fyzických útokoch výslovne popiera. V konaní sa už ku všetkým tvrdeniam rozsiahlo vyjadril, podal aj záverečné vyjadrenie, na ktoré odkazuje. Návrh podaný navrhovateľkou nie je dôvodný a súčasne priznanie akéhokoľvek nároku je v rozpore s dobrými mravmi. Poukázal na to, že návrh bol podaný 08.08.2014, hoci navrhovateľka opustila spoločnú domácnosť 17.08.2013 a teda bol podaný po roku od opustenia spoločnej domácnosti. Navrhovateľka si po opustení spoločnej domácnosti voči manželovi neplnila a ani neplní žiadnu zo svojich povinností uvedených v § 18 Zákona o rodine a v čase podania návrhu na určenie výživného nemala žiaden záujem na plnení svojich povinností. V návrhu na rozvod manželstva, ktorý podala 04.02.2014 uviedla, že nemá žiaden záujem na obnovení manželského spolužitia. Tvrdenia o agresívnom správaní manžela voči navrhovateľke a ich synovi manžel striktnie odmieta s tým, že výsluch syna tak aj svedka N. považuje za tendenčný, keď po údajnom útoku sa naďalej so synom stretával a sama navrhovateľka podľa svojho vyjadrenia sa chcela vrátiť k manželovi 3 dni po tomto útoku. Aj správa o povesti vyvracia tvrdenie vypočutého svedka. Zároveň je potrebné uviesť, že ani v konaní o rozvod manželstva nebola preukázaná príčina rozvratu manželstva tvrdená navrhovateľkou. Tvrdenie navrhovateľky o údajnom útoku je rovnako bez časovej relevancie ku dňu skúmania vzniku nároku, pretože návrh na začatie konania bol podaný až rok po opustení spoločnej domácnosti. Tiež nemožno opomenúť skutočnosť, že navrhovateľka krátko po opustení spoločnej domácnosti vyhľadávala služby zoznamovacej agentúry „Partner na úrovni“, to bolo dňa 15.11.2013. Navrhovateľka nijako nepreukázala rozdielnu životnú úroveň, ani čo do výšky ňou tvrdených výdavkov na jej výživu, ako aj vo vzťahu k jej zamestnaniu ktoré vykonáva, keď samotný rozdiel v dosahovaných príjmoch automaticky nezakladá nárok na manželské výživné. Rovnako zostalo sporným ako navrhovateľka naložila so sumou 80.000 eur, ktorú mala pri opustení spoločnej domácnosti, keď bolo preukázané, že tieto peniaze boli systematicky ňou z účtu vyberané už rok pred opustením spoločnej domácnosti. Navrhovateľka nikdy nezrejmila schopnosť dosahovať vyššie príjmy keď pred opustením spoločnej domácnosti dosahovala príjem 1.200 eur mesačne a následne nezarábala ani minimálnu mzdu ako upratovačka. Zároveň ich deti nie sú v takom veku, aby navrhovateľka bola povinná im zabezpečiť nepretržitú starostlivosť o ne. Manžel poukázal na to, že vyživovaciu povinnosť k deťom si riadne plní a preto je návrh potrebné považovať za nedôvodný, navrhovateľka neosvedčila rozdielnu životnú úroveň a nemožno opomenúť ani rozpor uplatneného nároku s dobrými mravmi. Dodatočne splnomocnenkyňa manžela predložila rozsudok z konania o rozvod manželstva účastníkov konania zo dňa 14.03.2017 č.

k. 12P 42/2014 v ktorom súd v bode 29. odôvodnenia uvádza, že za príčinu rozvratu manželstva účastníkov konania považuje rozdielne názory manželov na spôsob a účel manželstva, pričom súd súčasne uvádza, že príčina rozvratu manželstva bude na navrhovateľke, t.j. agresivita manžela a jeho alkoholizmus sa v konaní nepreukázali. Doložila aj rozsudok Okresného súdu Galanta č. k. 12P 42/2014-275 zo dňa 14.03.2017.

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku - ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou - účastníkom, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. e), f) a h) CSP v spojení s § 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, ďalej len „CMP“), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 367 ods. 3 CSP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny.

6. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 26C/310/2014 je návrh navrhovateľky, ktorým sa domáha uloženia povinnosti manželovi platiť jej výživné vo výške 300,- eur mesačne od 1.11.2014.

7. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým návrh zamietol.

8. Pretože odvolací súd preberá v celom rozsahu súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci, výsledky dokazovania správne vyhodnotil a dospel i k správnym skutkovým záverom pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie uplatneného nároku na určenie výživného na manželku, a pretože odvolací súd zároveň v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľke.

9. Keďže súd prvej inštancie napadnutý rozsudok vo všetkých jeho častiach riadne odôvodnil, pričom zároveň sa vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre rozhodnutie a odvolací súd sa s týmto odôvodnením súdu v plnej miere stotožňuje, k veci považuje za potrebné dodať iba nasledovné:

10. Výživné na manželku (manžela) má prednosť pred vyživovacou povinnosťou detí voči rodičom ako aj pred vyživovacou povinnosťou rodičov voči deťom. Povinnosť platiť výživné na manželku (manžela) vzniká uzavretím manželstva (zákon teda nevyžaduje rozhodnutie súdu na vznik tejto povinnosti). Vyživovacia povinnosť nevzniká medzi druhom a družkou. Výživné medzi manželmi vzniká z dôvodu, že manžel a manželka sú si rovní v právach a povinnostiach. Životná úroveň manželov by mala byť zásadne rovnaká. Zo zásady rovnakej životnej úrovne manželov vyplýva, že nemusí byť splnená podmienka odkázanosti, ako je to pri vyživovacej povinnosti detí k rodičom, resp. vyživovacej povinnosti medzi ostatnými príbuznými. Uplatňovanie výživného medzi manželmi je preto možné aj v prípadoch, keď sú napríklad obaja manželia zárobkovo činní, schopní zabezpečiť svoje osobné potreby, v dôsledku oddeleného hospodárenia však vznikol rozdiel v ich životnej úrovni. Pokiaľ ide o rozsah vyživovacej povinnosti, výživné na manželku (manžela) sa týka osobných potrieb: stravy, ošatenia, bývania, kultúrneho vyžitia a prípadne iné. Súd musí prihliadať aj na starostlivosť o domácnosť. Domácnosť podľa Občianskeho zákonníka tvoria fyzické osoby, ktoré spolu trvale žijú a spoločne uhrádzajú náklady na svoje potreby. Súd musí poznať životnú úroveň oboch manželov, aby dokázal zhodnotiť ich rozdielnosť, najmä ich osobné, príjmové, majetkové pomery, výdavky. Súd prihliada aj na osobnú starostlivosť o domácnosť, či manželia žijú spolu, prípadne aj na skutočnosti týkajúce sa rozporu s dobrými mravmi.

11. Povinnosť plniť vyživovaciu povinnosť vzniká momentom uzavretia manželstva a zaniká spolu so zánikom manželstva z niektorých spôsobov. Jedinou výnimkou, pre ktorú nie je možné priznať

oprávnenému právo na výživné by bol rozpor s dobrými mravmi. Rozpor s dobrými mravmi je obsiahnutý v § 75 ods. 2 Zákona o rodine. Výživné nemožno priznať, ak by bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa. Priznanie manželského výživného je závislé od toho, aby bolo v súlade s dobrými mravmi. V danom prípade sa skúma oprávnenie na priznanie výživného a nie povinnosť. Výživné nemožno priznať len v prípade, ak existujú dôvody na strane oprávneného. Správanie sa navrhovateľky vzhľadom na vykonané dokazovanie je v rozpore s dobrými mravmi. Navrhovateľka namieta proti zamietnutiu návrhu z dôvodu, že súd sa nedostatočne zaoberal dôvodmi návrhu. Odvolací súd má rovnako ako súd prvej inštancie za to, že navrhovateľka nemôže požívať právnu ochranu.

12. Z obsahu spisu vyplýva, že účastníci konania uzavreli manželstvo 21.12.1996. Navrhovateľka podala dňa 4.2.2014 návrh na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom a dňa 14.3.2017 č.k. 12P 42/2014-275 bol vydaný rozsudok v ktorom ako príčiny rozvratu manželstva boli ustálené rozdielne názory manželov na spôsob a účel manželského spolužitia a z toho vyplývajúce nezhody, vzájomná strata dôvery, navrhovateľkou uvádzané príčiny neboli preukázané. Navrhovateľka uviedla, že dôvodom odchodu zo spoločnej domácnosti 17.8.2013 bolo napadnutie syna manželom. Odišla spolu s dvoma deťmi pochádzajúcimi z manželstva, a to plnoletým N. a maloletou C.. Od uvedenej doby bývala najskôr u matky a následne v trojizbovom byte v N., kde platí nájomné 330 eur mesačne. Počas spolužitia navrhovateľka pracovala vo firme manžela ako účtovníčka s príjmom 2 000 eur mesačne, potom ako odišla zo spoločnej domácnosti zrušila živnostenské oprávnenie, bola evidovaná na úrade práce a následne sa zamestnala ako upratovačka s príjmom 214 eur mesačne. Manžel prispieva na deti výživným vo výške 300 eur mesačne. Navrhovateľka návrh odôvodnila aj poklesom životnej úrovne, svoje výdavky vyčíslila na 430 eur mesačne.

13. Súd prvej inštancie správne právne posúdil konanie navrhovateľky pokiaľ táto ukončila dobrovoľne spolužitie s manželom, po opustení spoločnej domácnosti nemala snahu obnoviť spolužitie, vzdala sa výhodnejšieho zamestnania, zariadila si vlastné bývanie, podala návrh na rozvod manželstva, našla si novú známosť, pričom navrhovateľkou uvádzaný dôvod opustenia spoločnej domácnosti nekorešponduje s jej snahou o 3 dni po incidente vrátiť sa do práce k manželovi, ako správne uviedol súd prvej inštancie. Zároveň bolo potrebné zohľadniť, že navrhovateľka si príjem zo živnostenskej činnosti nechávala vlastnú potrebu, pričom mala našetrovaných 82 946,73 eur podľa faktúr spoločnosti manžela za roky 2008-2014, a z tejto sumy, sumu 22 000 eur vložila na účet manželovi. Takéto celkové správanie sa nemôže posudzovať inak, ako v rozpore s dobrými mravmi.

14. Za dobré mravy je treba považovať súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré osvedčujú istú nemennosť a sú rešpektované rozhodujúcou časťou spoločnosti. Ide o etické zásady, ktoré zodpovedajú zásadám slušnosti. Dobré mravy sú meradlom hodnotenia konkrétnej situácie odpovedajúcej všeobecne uznávaným pravidlám slušnosti v súlade so všeobecnými zásadami morálky demokratickej spoločnosti. Pokiaľ ide o úvahu súdu o tom, či výkon práv a povinností je v rozpore s dobrými mravmi, úvaha súdu musí byť podložená konkrétnymi zisteniami v konaní. Konkrétnymi zisteniami v tomto konaní bolo, či priznať alebo nepriznať manželské výživné vzhľadom na správanie navrhovateľky. Nemožno priznať navrhovateľke manželské výživné vzhľadom na vyššie uvedené správanie navrhovateľky. Priznanie manželského výživného by bolo v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 75 ods. 2 Zákona o rodine.

15. Odvolací argument navrhovateľky, že sa súd prvej inštancie nedostatočne zaoberal dôvodmi návrhu na určenie výživného nie je s poukazom na vykonané dokazovanie dôvodný, pretože návrhom navrhovateľky a jeho dôvodmi sa súd podrobne zaoberal, vyhodnotil ich a zabezpečil si tak dostatok podkladov pre svoje rozhodnutie.

16. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil vo výroku o zamietnutí návrhu na určenie výživného podľa § 387 ods. 1 CSP z dôvodu vecnej správnosti.

17. Navrhovateľka odvolaním napadla aj výrok o náhrade trov konania, poukázala na § 52 a § 395 CMP podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak, nakoľko už od 1.7.2016 spadajú konania o určenie výživného pod zákon č. 161/2015 CMP.

18. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

19. Podľa § 55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

20. Podľa § 57 CMP povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

21. V mimosporových konaniach upravených CMP platí zásada, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ktoré si v konaní platil. Každý z účastníkov si teda sám znáša svoje trovy, ktoré v konaní platil. CMP obsahuje z tejto zásady aj výnimky a to v zmysle § 53, ktorý pripúšťa v ňom uvedených konaniach rozhodnutie o náhrade trov konania na základe zásady úspechu v konaní a v zmysle § 55, ktorý oprávňuje súd priznať náhradu trov konania aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé, pričom zákon nekonkretizuje, komu môže súd podľa tohto ustanovenia náhradu trov konania priznať.

22. Podľa ustanovenia § 389 písm. b) CSP a ustanovenia § 391 ods. 1 CSP však musel odvolací súd zrušiť napadnutý rozsudok vo výroku o náhrade trov konania účastníkov a v takejto časti vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V tejto časti odôvodnenia rozsudku odvolací súd musí konštatovať, že toto je v rozpore s ustanovením § 220 ods. 2 CSP, preto sa rozhodnutie v tejto časti stalo nepreskúmateľným pre nedostatok dôvodov, čo je dôvodom na zrušenie rozsudku v napadnutej časti pre jeho nezrozumiteľnosť. Z odôvodnenia rozsudku v tejto časti vyplýva len odkaz na § 55 CMP, nie je možné zistiť, v čom videl dôvody pre priznanie náhrady trov konania, keď zákonné ustanovenie predpokladá uvedenie takých okolností prípadu, aby náhrada trov konania bola spravodlivá.

23. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude opätovne o náhrade trov konania účastníkov rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP odôvodniť. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie tiež o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP), nakoľko nesprávne rozhodnutie s nutnosťou jeho zrušenia zakladá povinnosť súdu prvej inštancie rozhodnúť aj o trovách odvolacieho konania.

24. Senát krajského súdu prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).